

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιοι Φανέντες

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/4330/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 1/5/2015 7:26:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 06/02/2023 14:24:52

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει 56 ημέρες μετά το Άγιο Πάσχα.

Ημ/νια Βίου: 1/5/2015 7:26:00 μμ

Βιογραφία

Φανέντες θαυμαστῶς ἀθληταὶ κεκρυμμένοι,
καρδίας πιστῶν σπεύδετε κατευφραίνειν.

Κατὰ τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες η αγιοστόλιστη Κεφαλονιά έχει να προσφέρει φωτεινά παραδείγματα ομολογητῶν και αγωνιστῶν της πίστεως. Ἐτσι στο ανατολικό τμήμα του νησιού και συγκεκριμένα στην περιοχή της Σάμης ἐζήσαν και κοιμήθηκαν οσιακῶς οι ομολογητές Ἅγιοι Γρηγόριος, Θεόδωρος και Λέων, οι οποίοι είναι περισσότερο γνωστοί με την προσωνυμία «Ἅγιοι Φανέντες», που τους δόθηκε λόγω της θαυματουργικής φανέρωσης των ιερῶν λειψάνων τους και της ἀνάδειξής τους από την αφάνεια.

Σύμφωνα με τα διασωθέντα δύο λατινικά συναξάρια του 14ου μ.Χ. αιώνα, τα οποία γράφτηκαν το μεν πρώτο από τον Βενετό Pietro Calò, το δε δεύτερο από τον επίσκοπο της Ακυληίας Pietro Natali, οι Ἅγιοι Γρηγόριος, Θεόδωρος και Λέων κατάγονταν από το ανατολικό τμήμα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, υπηρετούσαν ως στρατιωτικοί στον ρωμαϊκό αυτοκρατορικό στρατό και διακρίνονταν για τις πολλές τους αρετές και τη βαθιά τους πίστη στον Θεό. Την εποχή όμως αυτή βρισκόταν σε μεγάλη ἐξάπλωση η φοβερή αἵρεση του Αρειανισμού και σύμφωνα με το εκδοθέν διάταγμα του αιρετικού αυτοκράτορος Κωνσταντίου Β' (337 -361 μ.Χ.), θα ἔπρεπε ὅλοι οι υπήκοοι του κράτους να ασπασθούν αυτή την ἀνόσια αἵρεση. Τότε οι τρεις ευσεβεῖς και ἐνάρετοι στρατιωτικοί, φοβούμενοι μήπως και αναγκασθούν να ασπασθούν την αιρετική κακοδοξία, εγκατέλειψαν μαζί και με άλλους ἑλληνας στρατιῶτες τη Σικελία, όπου βρίσκονταν την εποχή εκείνη και κατέφυγαν στην Κεφαλληνία. Μόλις αποβιβάσθηκαν στο νησί του Ιονίου και πληροφορήθηκαν ὅτι το διάταγμα του αιρετικού Κωνσταντίου εἶχε τεθεῖ σε ἰσχὺ στον τόπο, όπου μέχρι πρότινος υπηρετούσαν, προτίμησαν να αποχωρισθούν από τους υπόλοιπους και να παραμείνουν στην Κεφαλληνία. Ο Γρηγόριος ἦταν τότε ηλικιωμένος με ἄσπρα μαλλιά και πλήρης σοφίας, ο Θεόδωρος ἦταν περίπου τριάντα ἐτῶν, ἐνῶ ο Λέων ἔλαμπε μέσα στη νιότη του. Αποφάσισαν λοιπόν να αφιερωθούν στον Θεό και γι' αυτό ἀρχισαν να ἀναζητοῦν κατάλληλο τόπο για ἀσκηση και προσευχή.

Μία κοιλάδα, η οποία ονομάζεται Σάμη (Samos κατὰ τη λατινική γραφή) και βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της Κεφαλληνίας ἀπέναντι από την Ἰθάκη, αποτέλεσε τον ἰδανικό τόπο για να ζήσουν αφιερωμένοι στον Θεό το υπόλοιπο της ζωῆς τους. Μάλιστα στον τόπο αυτό ἀνακάλυψαν μέσα σε ἕνα μικρό, ἀλλά πυκνό δάσος από χαμηλά δένδρα και θάμνους τα ερείπια ενός μισοκαταστρεμμένου ναοῦ. Ο τόπος αυτός αποτέλεσε το πνευματικό τους καταφύγιο, στο οποίο αφού εγκαταστάθηκαν, ἐζήσαν ἀσκητικά, προσευχόμενοι ἀδιάλειπτα στον Θεό και αγωνιζόμενοι ως γνήσιοι στρατιῶτες Χριστοῦ. Στον ευλογημένο αυτό τόπο της ανατολικῆς Κεφαλληνίας πλησίον της σημερινῆς κωμοπόλεως της Σάμης ἐζήσαν το υπόλοιπο της ἐπίγειας ζωῆς τους μέχρι που κάποια ἡμέρα, αφού γονάτισαν και προσευχήθηκαν, παρέδωσαν μετὰ από λίγο τις πᾶναγνες ψυχές τους στον Πανάγαθο Θεό, τον Ὁποῖο τόσο πολύ ἀγάπησαν και υπηρέτησαν σε ὅλη τους τη ζωή.

Τα σώματα των τριών Αγίων έμειναν για πάρα πολλά χρόνια άγνωστα, μέχρι που η Πρόνοια του Θεού θέλησε να τα αποκαλύψει με θαυματουργικό τρόπο. Στο νησί ζούσε κάποιος επιφανής και πλούσιος κάτοικος, ο οποίος ονομαζόταν Μιχαήλ και έπασχε από μία μορφή λέπρας, την ελεφαντίαση. Ο Μιχαήλ απευθύνθηκε στους γιατρούς, δαπανώντας μάλιστα και ένα μεγάλο μέρος της περιουσίας του, για να μπορέσει να θεραπευτεί από την ασθένειά του, αλλά δυστυχώς δεν βρήκε πουθενά την ποθούμενη θεραπεία. Κάποιο βράδυ εμφανίσθηκαν σε όραμα στον ύπνο του τρεις άνδρες με μορφές αγγέλων και του είπαν ότι θα θεραπευτεί μόνο, εάν βρει τα άταφα σώματά τους. Όταν ο Μιχαήλ ξύπνησε, δεν γνώριζε ούτε τα ονόματα των τριών ανδρών ούτε και τον τόπο, όπου αυτά βρίσκονταν. Συνάντησε όμως έναν χοιροβοσκό, ο οποίος του διηγήθηκε ότι ακολουθώντας έναν χοίρο που είχε απομακρυνθεί από το υπόλοιπο κοπάδι, μπήκε σε ένα πυκνό δάσος και εκεί αντίκρισε τρία άταφα και άφθορα σώματα, από τα οποία αναδίδονταν μία υπέροχη ευωδία. Τότε ο Μιχαήλ κατάλαβε ότι πρόκειται για τους εμφανισθέντες στον ύπνο του τρεις Αγίους. Αμέσως ανέβηκε στο άλογό του και κατευθύνθηκε με οδηγό τον χοιροβοσκό προς το δάσος, όπου βρίσκονταν τα ιερά λείψανα των τριών Αγίων μέσα σε άπλετο φως. Αφού προσκύνησε με ευλάβεια τα τρία φεγγοβόλυντα ιερά σκηνώματα και παρακάλεσε με δάκρυα τους Αγίους, αμέσως η λέπρα εξαφανίσθηκε και επέστρεψε στο σπίτι του εντελώς υγιής. Λόγω της θαυματουργικής φανέρωσης των ιερών λειψάνων των τριών Αγίων και της ανάδειξής τους από την αφάνεια, τους δόθηκε η προσωνυμία «Άγιοι Φανέντες», με την οποία μέχρι σήμερα είναι περισσότερο γνωστοί.

Αξιοσημείωτη είναι και η επιτόπια προφορική παράδοση, σύμφωνα με την οποία τρεις Άγιοι με τα ονόματα Γρηγόριος, Θεόδωρος και Λέων έφθασαν κάποτε στη Σάμη της Κεφαλληνίας και έζησαν ως ασκητές. Πολλά χρόνια μετά την κοίμησή τους ανακαλύφθηκαν τα λείψανά τους σε ένα σπήλαιο στο όρος Αυλοχώρι και προς τιμήν τους κτίσθηκε η μονή των Αγίων Φανέντων.

Σύμφωνα με τα λατινικά συναξάρια η επ' ονόματι των τριών ομολογητών Αγίων της Κεφαλληνίας ιστορική ιερά μονή ανεγέρθηκε στον τόπο της θαυματουργικής ανεύρεσης των ιερών τους λειψάνων με δαπάνη του θεραπευθέντος από τη λέπρα Μιχαήλ.

Η μονή των Αγίων Φανέντων είναι κτισμένη στην κορυφή της νότιας ακροπόλεως της αρχαίας Σάμης και σε υψόμετρο 226μ. Η ίδρυσή της χρονολογείται πριν το 1264 μ.Χ. και τα σωζόμενα ερείπια ανάγονται στη μεταβυζαντινή εποχή. Μετά την κατάληψη της Κεφαλονιάς από τους Νορμανδούς το 1185 μ.Χ. άρχισε η βαθμιαία παρακμή της μονής, που οφείλεται και στην αρπαγή των ιερών λειψάνων των Αγίων από τους Ενετούς και τη μεταφορά τους στη Βενετία, όπου φυλάσσονται μέχρι σήμερα μέσα σε μαρμάρινη λάρνακα στον μεγαλοπρεπή ναό του Προφήτου Ζαχαρία. Στα τέλη του 15ου μ.Χ. αιώνα έχουμε την επανασύσταση της μονής, η οποία μέχρι και τον 18° μ.Χ. αιώνα ακτινοβολεί προσελκύοντας πολλούς μοναχούς, προσκυνητές, αλλά και ξένους περιηγητές.

Η θρησκευτική πολιτική των Άγγλων στα Επτάνησα οδήγησε στις αρχές του 19ου μ.Χ. αιώνα στην ερήμωση της μονής, η οποία ολοκληρώθηκε με τους σεισμούς του 1953 μ.Χ., που κατερείπωσαν το ιστορικό μοναστήρι. Από το τέμπλο του καθολικού της ιστορικής μονής διασώθηκε η παλαιά εφέστια εικόνα των τριών Αγίων, που χρονολογείται το 1654 μ.Χ. και φυλάσσεται σήμερα στον περικαλλή ιερό ενοριακό ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Σάμης. Δίπλα στα ερείπια της μονής ανεγέρθηκε αργότερα παρεκκλήσιο, όπου κάθε χρόνο την Κυριακή των Αγίων Πάντων εορτάζεται πανηγυρικά η μνήμη των τριών ομολογητών και παλαιότερων Αγίων της Κεφαλονιάς.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος γ΄. Μέγαν εὐρατο.

Δόξη Κύριος καὶ ἀφθαρσία, κατελάμπρυνεν, πιστοὺς ὀπλίτας, ὡς στρατείαν φυγόντας καὶ αἵρεσιν, τῶν Κεφαλλήνων δὲ νῆσον ἐπλούτισεν, διὰ σεπτῶν σκηνωμάτων τῆς χάριτος. Ὅθεν ἅπαντες, τοὺς τρεῖς Φανέντας τιμήσωμεν, Χριστοῦ ἀρράγαεῖς ἀμύντορας, Γρηγόριον Θεόδωρον καὶ Λέοντα.

Μεγαλυνάριον

Ὁρθοδόξου πίστεως ἀριστεῖς, φανέντας ἐκ λήθης, ὥσπερ φῶτα θεοειδῆ, Γρηγόριον πάντες, Θεόδωρον ἐν πόθῳ, σὺν Λέοντι προφρόνως, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Ὁ Οἶκος

Τὸν θησαυρὸν τῶν ἀπάντων σφοδρῶς ἀγαπήσαντες, καὶ διδαχὰς τοῦ Κυρίου τηρήσαντες πάσας, τῆς πίστεως ἐδείχθησαν ἀριστεῖς φαινότατοι, οἱ πιστοὶ ὀπλίται. Ἐπουρανίων οὖν στρατιῶν κοινωνοὺς, Γρηγόριον, Θεόδωρον καὶ Λέοντα, ἱκετεύσωμεν οἱ πόθῳ τιμῶντες τὴν πανθαύμαστον αὐτῶν πολιτείαν τε καὶ εὐρεσιν, ὅπως παντοίων ὁ Σωτὴρ κινδύνων ἡμᾶς ρύσῃ, οὐρανοδρόμον τε ἀναδείξῃ τὸν βίον, ἵνα αἰεὶ δοξάζειν ἀξιωθῶμεν, τὸν ἐν Μονάδι Θεὸν τὸν Τρισήλιον.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Η ιστορηθείσα το 1654 μ.Χ. αριστουργηματική εφέστια εικόνα των Αγίων Φανέντων. Η εικόνα κοσμούσε το τέμπλο του καθολικού της ομωνύμου Ιεράς Μονής και σήμερα φυλάσσεται στον Ιερό Ενοριακό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Σάμης.

Φορητή εικόνα των Αγίων Γρηγορίου, Θεοδώρου και Λέοντος δια χειρός Χριστίνας Παπαθέου-Δουληγέρι

Άγιοι Φανέντες

Άγιοι Φανέντες

Το περίτεχνο ξυλόγλυπτο κουβούκλιο με την ασημένια λειψανοθήκη των Αγίων Φανέντων στο Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Σάμης

Η λειψανοθήκη με τα ιερά λείψανα των Αγίων Φανέντων που επέστρεψαν στην Κεφαλλονιά

Μερική άποψη της Ιεράς Μονής
Αγίων Φανέντων

Πανοραμική άποψη της
ερειπωμένης πλέον ιστορικής Ιεράς
Μονής των Αγίων Φανέντων στην
περιοχή της Σάμης Κεφαλληνίας

Η παλαιά Ιερά Μονή των Αγίων
Φανέντων Σάμης υπέστη μεγάλες
καταστροφές στους
καταστροφικούς σεισμούς του 1953
μ.Χ. που έπληξαν το νησί της
Κεφαλληνίας

Το ανεγερθέν νεόδμητο
παρεκκλήσιο δίπλα στα ερείπια της
Ιεράς Μονής των Αγίων Φανέντων
αποτελεί το επίκεντρο των
λατρευτικών εκδηλώσεων προς
τιμήν των Αγίων την Κυριακή των
Αγίων Πάντων

Άποψη της Ιεράς Μονής των Αγίων
Φανέντων σε γκραβούρα του 1813
μ.Χ.

Η μαρμάρινη λειψανοθήκη με τα
λείψανα των Αγίων Φανέντων στο
ναό του Προφήτου Ζαχαρία στη
Βενετία

Οπτικοακουστικό Υλικό

Αγίοι Φανέντες - Σάμη Κεφαλονιάς
(A)

Αγίοι Φανέντες - Σάμη Κεφαλονιάς
(B)

Σχετικά κείμενα

---

1. [Ασματική Ακολουθία Αγίων Φανέντων Κεφαλληνίας](#)

Σχετικές συνδέσεις

---

1. [Μετακομιδή τμημάτων των Ιερών Λειψάνων των Αγίων Φανέντων](#)

Παραπομπές

---

1. [Σύνδεσμος Κληρικών Χίου](#)
2. [Αμάλαμα Παραμυθίας](#)
3. [Κεφαλονίτικα Νέα](#)
4. [VOUTSINASILIAS](#)
5. [Αμάλαμα Παραμυθίας](#)